

Forslag oversendt redaksjonskomité 1

Uttalelser

Utvidet arbeidsgiveransvar og medbestemmelsesrett

Dagens organisering og regulering av arbeidslivet gir rom for å unngå arbeidsgiveransvaret. Det gjør arbeidsgiverbegrepet i arbeidsmiljøloven lite treffende og forringer medbestemmelsesordningene. På sikt undergraver dette den norske modellen.

Kjøpesentrene huser mange små virksomheter som er underlagt kjøpesenterets styring i en slik grad at den i realiteten overtar mange arbeidsgiverfunksjoner. Med en slik styringsrett må det følge arbeidsgiveransvar og medbestemmelsesrett for de ansatte.

Gjennom ulike kontraktsbindinger som for eksempel franchise styres deler av arbeidsgiverfunksjonene av andre enn formell arbeidsgiver, men uten at arbeidsgiveransvaret følger med.

I konsern er det enkelte selskap arbeidsgiver, mens bestemmende innflytelse ofte utøves av konsernledelsen som ikke har noe arbeidsgiveransvar for ansatte i datterselskapene. De ansatte har heller ikke fortrinnsrett til ledige stillinger i konsernet.

HK krever:

- Utvidet arbeidsgiverbegrep i arbeidsmiljøloven
- Utvide kjøpesenterledelse og franchisegivere sitt ansvar for arbeidstakeres helse-, miljø-, og sikkerhet
- Lovfestet rett til representasjon og medbestemmelse på kjøpesentre og i franchisevirksomheter, med felles vernetjeneste
- Styrking av tillitsvalgtes innflytelse over arbeidsmiljø og arbeidstid
- De ansatte må sikres fortrinnsrett til ledige stillinger i konsern og kjeder

Redaksjonskomiteens innstilling:

Uttalelsen tiltredes.

Levealdersjustering og underregulering skaper pensjonstapere

Med ny folketrygd er det lagt til grunn alleårsopptjening. Pensjonen på uttakstidspunktet fordeles over det antall år du er forventet å leve, som reflekteres i delingstallet.

Den nye modellen er økonomisk bærekraftig, men gir uheldige fordelingseffekter. De som må gå av tidlig får lavere pensjon på grunn av høyere delingstall og færre år med opptjening. De som går av sent, fortrinnsvis fordi de har god helse og god lønn, kan stå lenge i jobb, og komme ut med høyere pensjon enn 2/3 av tidligere lønn. Kutt i pensjon for lavlønte gjennom delingstallet finansiere mer pensjon til høytlønte.

Som en del av pensjonsreformen ble det også innført ny regulering av løpende alderspensjon fra Folketrygden. Pensjonene justeres først med grunnbeløpet i folketrygden, før det trekkes 0,75 prosent. Det betyr at pensjoner under utbetaling underreguleres i forhold til lønnsveksten. Underregulering fører til at gapet mellom gjennomsnittlig pensjonsnivå og gjennomsnittlig lønnsnivå øker. I år med lav reallønnsutvikling vil løpende pensjoner tape seg i verdi. Slike fratrekk bør derfor ikke skje.

Alderspensjon fra folketrygden må være det viktigste elementet i folks pensjon og skal være trygt og forutsigbart. Det er viktig for HK at alderspensjonister får en velstandsutvikling på lik linje med yrkesaktive.

HK krever:

- En utjevning av skjevhetene som følger av levealdersjusteringen og alleårsregelen
- At utbetalt pensjon følger utviklingen i folketrygdens grunnbeløp

Endringsforslag oversendt red kom:

Forbundsstyrets forslag til uttalelser, Endringsforslag #1222 (Til redaksjonskomiteen)

ID 74, Helen Bergan Godhavn, Region Midt-Norge

Endringsforslag til levealdersjustering og underregulering skaper pensjonstapere

Siste kulepunkt endres til

-at utbetalt pensjon følger lønnsutviklingen i tråd med folketrygdens grunnbeløp

Forbundsstyrets forslag til uttalelser, Endringsforslag #1226 (Til redaksjonskomiteen)

ID 84, Mona Christine Bjørn, Region Midt-Norge

Endringsforslag

Endringsforslag til uttalelse om pensjon, første kulepunkt

Endres til: levealdersjusteringen avvikles

Redaksjonskomiteens innstilling:

Forslag #1222 avvises.

Forslag #1226 anses ivaretatt på følgende måte:

Nytt avsnitt før HK krever:

HK vil være en pådriver for en solidarisk folketrygd. Levealdersjusteringer gir uheldige fordelingseffekter fordi levealder varierer på grunn av yrke, inntekt og utdanning. Dette gjelder også AFP. De som har de tyngste jobbene og må gå av tidlig kommer dårlig ut. Dette er usosialt og urettferdig og må rettes opp.

Solidaritet med verdens flyktninger

Vi lever i en verden hvor mange opplever krig, undertrykking og sult. Mer enn 60 millioner mennesker er på flukt i verden i dag. De fleste er internt fordrevne og lever under svært vanskelige forhold i store flyktningeleirer. Den viktigste måten å møte flyktningekrisen på er at verdenssamfunnet tar ansvar gjennom fredsskapende arbeid.

Norge og andre land i Europa må samtidig ta sin del av ansvaret og ta imot asylsøkere og flyktninger som kommer hit. Vi må ta imot disse menneskene på en anstendig måte og inkludere dem i vårt samfunn. Lovfestet grunnbemanning på asylmottakene er nødvendig. Tidlig språkopplæring, arbeidstrening og kompetansekartlegging sikrer god integrering, samtidig som det skaper verdier som kommer fellesskapet til gode. Dersom man har fått vedtak om retur, må myndighetene sørge for meningsfull aktivitet mens man venter på utreise.

Den offentlige debatten har i kjølvannet av flyktningekrisen ofte vært preget av fremmedfrykt og intoleranse. Regjeringen har som uttalte mål å stenge grensene og tvangsreturnere barn og voksne. Dette bygger opp under fordommer og skaper mer rasisme og diskriminering. Et slikt samfunn vil vi ikke ha.

HK vil bidra til et samfunn basert på toleranse, mangfold og respekt, og være en pådriver for at Norge skal ha en human asyl- og flyktningepolitikk.

HK krever:

- Aktivt arbeid mot intoleranse, fremmedfrykt, rasisme og diskriminering
- Norskopplæring til asylsøkere fra dag én
- Rett på barnehageplass og skolegang for barn av asylsøkere og flyktninger
- Lovfestet grunnbemanning på asylmottakene
- Arbeidstillatelse til asylsøkere som venter på endelig utfall i asylsaken.
- Drift av asylmottak primært i offentlig regi, med egen anbudsrunder for ideelle organisasjoner.
- Nødvendig helsehjelp til asylsøkere og flyktninger
- Bedre vilkår for enslige asylsøkerbarn
- At barnevernet skal ha omsorgsansvar for enslige mindreårige asylsøkere fra ankomst

Redaksjonskomiteens innstilling:

Uttalelsen tiltredes med følgende tilføyning på siste kulepunkt; fra ankomst.

Bedre barnetrygd framfor skattekutt for de rikeste.

Titusener av HKs medlemmer er unge og satser på både jobb og familie. Det er utfordrende å få arbeid, barneomsorg og økonomi til å henge sammen.

HK har bidratt med å få til viktige forbedringer i lønns- og arbeidsvilkår de siste årene. Dessverre svekker regjeringens politikk når det gjelder blant annet skatt, barnetrygd, foreldrepenger, barnehagetilbud og enslige foreldres økonomi, effekten av forbedrede tariffavtaler.

HK krever en politikk for barnefamilier som henger sammen. En politikk som setter muligheter og god økonomi for familiene til alle som jobber i varehandel og servicesektoren, framfor skattekutt for de som tjener aller mest.

Barnetrygden har stått stille i svært mange år. Barnetrygden er en direkte støtte til alle barnefamilier og er spesielt viktig for alle med lave inntekter. Sterke krefter på høyresiden vil gjøre barnetrygden behovsprøvd. Dette vil både være svært byråkratisk og et brudd med systemet for universelle ordninger.

Svært mange er avhengige av gode og rimelige barnehage- og SFO/AKS tilbud. Økning av maksimalsatsene for å betale for lavere satser for de med aller minst inntekt vil ramme forsørgere som jobber med vanlige lønninger. Det vil gjøre det vanskeligere å greie seg selv med full jobb.

Et av de største hindrene for at mange kvinner i servicesektoren med barn har en levelig økonomisk situasjon er at arbeid på kveldstid blir umulig på grunn av at omsorgsansvar. Kvinner med forsørgeransvar er avhengig av offentlige tilbud om barnehage og SFO/AKS. Tilbudet bør tilpasses deres arbeidstider slikt at de gis mulighet til å ha hele stillinger og slik forsørge seg selv.

HK er også svært kritisk til den sittende regjeringens reduksjon i barnetillegget for familier der en av forsørgerne er ufør. Arbeidsuføre foreldre blir ikke i stand til å jobbe mer av at barna deres blir fattige.

Våren 2017 vil regjeringen foreta en gjennomgang av vilkår og økonomiske virkemidler for alle landets barnefamilier.

HK krever at

- Barnetrygden skal være en universell ordning.
- Barnetrygden må økes
- Maksimalsatsene i barnehage og SFO/AKS må settes ned.
- Kontantstøtten avvikles mot full barnehagedekning for de minste.
- Åpningstidene i barnehager og SFO/AKS må utvides slik at det er mulig å kombinere turnusarbeid med omsorg for barn
- Enslige forsørgere må få en økonomi som gjør at ikke deres barn må leve i fattigdom

- Barnetillegget for uføre med omsorg for barn må økes

Endringsforslag oversendt red kom:

Forbundsstyrets forslag til uttalelser, Endringsforslag #1181 (Til redaksjonskomiteen)

ID 226, Beate Steinsvik, Representantskapet

Endringsforslag til uttalelse: Bedre barnetrygd framfor skatteutt for de rikeste.

Region Vest ber om at uttalelsen sendes til redaksjonskomiteen. Vi mener at avsnitt 6 bør endre ordlyden "kvinner" til "enslige forsørgere". Selv om kvinner er i flertall, rammes også menn med omsorgsansvar av at arbeid på kveldstid blir umulig pga omsorgsansvaret. I tillegg er det behov for språkvask og noen omformuleringer.

Forbundsstyrets forslag til uttalelser, Endringsforslag #1182 (Til redaksjonskomiteen)

ID 240, Arild Grimastad Iversen, Region Vest

Sende uttalen "Bedre barnetrygd framfor skatteutt for de rikeste" til redaksjonskomiteen

- Ønsker å endre formuleringen i kulepunkt 5, slik at man ikke pålegger seg å arbeide for en generell utvidelse av åpningstidene. Eksempelvis ved å endre ordene "må utvides" til "bør tilpasses"
- Formulere avsnitt 6 kjønnsnøytralt

Redaksjonskomiteens innstilling:

Uttalelsen tiltres med følgende endringer:

Stryke avsnitt 6 med tilhørende kulepunkt 5.

Forslag #1181 Avvises

Forslag #1182 er ivaretatt ved fjerning av avsnittet.

Landet trenger en ny regjering

Dagens regjering styrer Norge i retning av et samfunn med større forskjeller, tøffere arbeidsliv og mindre velferd. Det Norge trenger er mindre forskjeller, et arbeidsliv med plass til alle og trygg velferd.

Denne regjeringen prioriterer skattekutt til de rikeste fremfor å utjevne forskjeller og styrke fellesskapets velferd. Den setter likestillingskampen i revers, mener at det ikke trengs kraftige tiltak mot økende arbeidsledighet, og prioriterer milliarder, ikke mennesker. Den privatiserer, konkurranseutsetter og selger ut vårt felles arvesølv.

Vi trenger en regjering som forstår at det billigste tilbudet ikke nødvendigvis gir den beste omsorgen, og dermed gir tillit til de som har sin jobb i de offentlige helse- og omsorgstjenestene. Vi må løse de store oppgavene som barnehage, skole, helse og omsorg i fellesskap. Vi trenger en regjering som innser at kampen for likestilling er en fortsatt uløst oppgave, og som ser verdien av å løse den. Vi trenger en regjering som tar ledigheten på alvor og ikke ser den som en del av hva regjeringen kaller omstilling.

Å ha en god bolig som en base i livet er nødvendig for et godt liv og skal ikke være objekt for spekulasjon. Sammen med arbeid, helse og utdanning er bolig de fire bærebjelkene i velferdsstaten. Vi trenger en Regjering som kan være en pådriver for en offentlig initiert boligbygging med sosial profil.

Regjeringen har fått gjennomslag for flere endringer i arbeidsmiljøloven som svekker arbeidstakernes rettigheter. Dette innebærer økt adgang til midlertidige ansettelser, lengre arbeidsdager og ingen mulighet til kollektiv søksmålsrett ved mistanke om ulovlig innleie. I tillegg er det varslet flere endringer som gir mer makt til arbeidsgiver på bekostning av arbeidstaker. HK mener at arbeidsmiljøloven må styrkes. Tiden er overmoden for at alle arbeidstakere får tilstrekkelig vern i arbeidsmiljøloven, uavhengig av kontrakts- og driftsform. Faste jobber er nødvendig for å leve gode liv med mulighet for boliglån og trygghet. Vi må ha en arbeidsmiljølov som hindrer 0-timerskontrakter og som gir rett til reell og forutsigbar arbeidstid, noe som også gir trygghet for lønn. Mer trygghet, ikke utrygghet, er framtidens svar.

HK vil arbeide for en regjering som ser verdien av trepartssamarbeid, et organisert og velfungerende arbeidsliv og som styrer landet i en ny og bedre retning.

HK krever:

- Målrettede tiltak for arbeid til alle og utjevning av sosiale forskjeller
- Husbanken må gjenreises som et viktig ledd i sosial boligbygging
- Sikring av vårt nasjonale arvesølv ved fortsatt offentlig eierskap
- Styrking av offentlige helse- og omsorgstjenester
- Styrket og forbedret arbeidsmiljølov
- Strengere regler for midlertidig ansettelse og innleie
- Strengere håndheving og sanksjoner for brudd på arbeidsmiljøloven
- Gjennomføre kollektiv søksmålsrett

- Satsing på flere grønne arbeidsplasser
- Områdene Lofoten, Vesterålen og Senja skal vernes mot framtidig petroleumsvirksomhet

Endringsforslag oversendt red kom:

Forbundsstyrets forslag til uttalelser, Endringsforslag #1230 (Til redaksjonskomiteen)

ID 170, Trine Elisabeth Skaug, Region Øst

Forslag til forbundsstyrets forslag til uttalelsen «Landet trenger en ny regjering

NB! Dette bes oversendt redaksjonskomiteen

Forslag til forbundsstyrets forslag til uttalelsen «Landet trenger en ny regjering»:

I overskriften endres «ny» til «rødgrønn» slik at overskriften blir «Landet trenger en rødgrønn regjering».

Begrunnelse: Vi ønsker ikke en hvilken som helst regjering, (for eksempel en regjering med Venstre og et styrket Frp,) men en regjering med partier fra venstresiden som har et felles verdigrunnlag med Handel og Kontor.

Ny setning i tredje avsnitt etter andre setning: «Dette gjør vi best ved at kommersialiseringen av velferdsstaten stanses og helse- og omsorgstjenester ikke er gjenstand for profitt.»

Begrunnelse: Sikre gode tjenester til alle uavhengig av personlig økonomi og at ikke skattepengene skal være profitt til multinasjonale selskaper.

Foreslår nytt fjerde avsnitt om boligpolitikk: «Å ha en god bolig som en base i livet er nødvendig for et godt liv og skal ikke være et objekt for spekulasjon. Sammen med arbeid, helse og utdanning er bolig de fire bærebjelkene i velferdsstaten. Boligbygging er for viktig til å overlates til markedet og staten må ha et overordnet ansvar. Husbanken må gjenreises som et sentralt gjennomføringsapparat for sosial boligbygging.»

Begrunnelse: Uten bolig mangler en nødvendig base for et trygt og stabilt liv.

Ny setning i begynnelsen av siste avsnitt: «For å mobilisere tillitsvalgte og resten av fagbevegelsen til valgkamp må en ny regjering ha en politikk som svarer på tillitsvalgtes og medlemmers problemer og utfordringer i hverdagen.»

Begrunnelse: For at flest mulig i fagbevegelsen skal bidra i valgkampen må en ny regjering løse problemer tillitsvalgte møter og begeistre medlemmene.

Tillegg i nåværende første setning i siste avsnitt: «vil jobbe med og styrke fagbevegelsen for å videreutvikle trepartssamarbeidet, ha» slik at setningen blir: «HK vil arbeide for en regjering som vil jobbe med og styrke fagbevegelsen for å videreutvikle trepartssamarbeidet, ha et organisert og velfungerende arbeidsliv og som styrer landet i en ny og bedre retning.»

Begrunnelse: For at trepartssamarbeidet skal fungere må de tre partene være omtrent likeverdige. Dagens regjering svekker fagbevegelsen og styrker arbeidsgiversiden. En ny regjering må dempe den aggressive kapitalismen og bidra til at fagbevegelsen øker sin innflytelse.

Tillegg på slutten av første kulepunkt «gjennom universelle ordninger» slik at setninger blir: «Målrettede tiltak for arbeid til alle og utjevning av sosiale forskjeller gjennom universelle ordninger».

Begrunnelse: Det er viktig at velferdsstatens ordninger omfatter alle. Behovsprøvde ordninger vil svekke oppslutningen om ordningene samt at det nesten alltid vil være noen som faller mellom flere stoler og ikke vil bli omfattet av ordningene selv om dette var intensjonen.

I kulepunkt 3 legge til «Reversere svekkelsene og» slik at punktet blir «Reversere svekkelsene og styrke og forbedre arbeidsmiljøloven».

Begrunnelse: Forbedringer av dagens arbeidsmiljølov (AML) kan bety at vi får en mellomting mellom hvordan AML var før 1. juli 2015 og slik loven har blitt i dag. Vi ønsker at svekkelsene reverseres og at AML styrkes og forbedres slik at den blir bedre enn den var.

I kulepunkt 6 legge til «håndheving og» slik at punktet blir «Strengere håndheving og sanksjoner for brudd på arbeidsmiljøloven».

Begrunnelse: Risikoen for å bli tatt for brudd på arbeidsmiljøloven er i mange tilfeller svært liten.

Foreslår nytt kulepunkt: Kortere arbeidsdag enn det den svekkede arbeidsmiljøloven nå åpner for. (Normalarbeidsdagen skal være mellom kl. 07 og 17. Søndag skal beholdes som fridag for flest mulig blant annet ved ikke å tillate søndagsåpne butikker.)

Begrunnelse: Sett i lys av Handel og Kontors mål om seks timer dag / 30 timers arbeidsuke kan vi ikke akseptere en utvikling som fører til lengre dager. Lengre arbeidsdager er også helseskadelig og fører til flere arbeidsulykker.

Foreslår nytt kulepunkt: «Gjeninnføring av kollektiv søksmålsrett.»

Begrunnelse: Det kan være svært vanskelig for en arbeidstaker å gå til søksmål. At en fagforening kan ta saken gjør at langt flere saker kan tas opp.

Foreslår nytt kulepunkt: «En offensiv klimapolitikk og satsing på grønne arbeidsplasser».

Begrunnelse: Vi er avhengige av å få på plass klimatiltak både lokalt og globalt. Grønne arbeidsplasser vil kunne gi både nye arbeidsplasser og redusere klimaproblemene.

Foreslår nytt kulepunkt: Stans av alle former for oljeutvinning ved Lofoten, Vesterålen og Senja.

Begrunnelse: Norge må også ta sin del av klimagassutslippreduksjonene i Norge og ikke ha som strategi at kutt skal gjøres andre steder i verden.

Redaksjonskomiteens innstilling:

Intensjonen i forslag #1230 anses delvis ivaretatt.

Uttalelsen tiltres med noen språklige endringer og presiseringer.

Handelsavtaler og EØS

HK stiller seg kritisk til internasjonale handelsavtaler som flytter makt fra felleskapet til markedskreftene. HK mener velferd, arbeidstakerrettigheter og menneskerettigheter skal legges til grunn for internasjonal økonomi. Beslutninger rundt hvem som skal eie og styre tjenester, næringsliv og naturressurser skal underlegges demokratisk kontroll.

HK krever full åpenhet om handelsavtaler og støtter ikke handelsavtaler som svekker faglige rettigheter, går på akkord med miljøstandarder eller undergraver forbrukerrettigheter.

EØS-avtalen har siden den ble inngått i 1992 blitt stadig mer omfattende og griper inn på områder som stortingsflertallet forutsatte at den ikke skulle berøre. EØS avtalen har på arbeidsmarkedsområdet gitt større konsekvenser enn noen hadde forutsett, særlig etter utvidelsen av arbeidsmarkedet 1. mai 2004.

Sentrale elementer innen norsk disktrikspolitikk, petroleumpolitikk, forvaltning av naturressurser, alkoholpolitikk og i de senere år faglige rettigheter og tiltak for å hindre sosial dumping, har i tur og orden blitt utfordret av ESA og EFTA domstolen.

I Europa ser vi eksempler på at EU-regler gis forrang fremfor ILO-konvensjoner. Vi frykter at norsk arbeidslivslovgivning og norske tariffavtaler på sikt kan måtte vike for EU-retten. Det er uakseptabelt at arbeidstakerrettigheter svekkes etter avgjørelser i besluttede organer utenfor Norge.

Vi ønsker å jobbe for en mer sosial rettferdighet og et demokratisk Europa sammen med faglige og sosiale bevegelser. HK krever at det arbeides aktivt for å påvirke EU-regelverk som har betydning for oss. Norske politikere må utnytte det handlingsrommet EØS-avtalen faktisk gir, og om nødvendig benytte seg av sin veto- og forhandlingsrett.

Med Storbritannias varslede utmelding gjennom Brexit må Norge følge utviklingen av ny tilknytningsavtale med EU nøye. HK foreslår at Regjeringen nedsetter et utvalg hvor arbeidslivets parter representeres og som følger disse forhandlingene. På den måten vil vi ha et godt kunnskapsgrunnlag for å vurdere innretninger på EØS-avtalen.

Ivaretar forslagene:

333, 353, 454, 455

Endringsforslag oversendt red kom:

Forbundsstyrets forslag til uttalelser, Endringsforslag #1184 (Til redaksjonskomiteen)

ID 236, Sindre Humberst, Region Vest

Endringsforslag til uttalen Handelsavtaler og EØS

Ny setning etter andre avsnitt:

Derfor sier HK nei til TTIP og TISA.

Ny setning før siste avsnitt:

HK ønsker å erstatte EØS-avtalen med en annen samarbeids- og tilknytningsform, som både ivaretar vår adgang til EU-markedet og som ikke utfordrer den norske arbeidslivsmodellen slik EØS-avtalen gjør.

Forbundsstyrets forslag til uttalelser, Endringsforslag #1185 (Til redaksjonskomiteen)

ID 64, Pål Julius Skogholt, Region Nord-Norge

Handelsavtaler og EØS

Forslag på endring, siste setning, nest siste avsnitt

Norske politikere har vist en svært begrenset evne til å ta i bruk veto retten innafor EØS-avtalen. Det har bare skjedd en gang med postdirektivet og kun etter hardt press fra fagbevegelsen. Etter regjeringsskiftet ble dette vettet trukket tilbake. Handel og kontor mener dette viser at det er nødvendig å starte en prosess med tanke på å si opp EØS-avtalen der det jobbes for å skape best mulig forhold for handel mellom Norge og EU

Redaksjonskomiteens innstilling:

Forslag #1184 og #1185 avvises.

Uttalelsen foreslås vedtatt med endring av siste setning i tråd med forslag til prinsipp- og handlingsprogram.

Grønn samferdsel

Norge har gjennom FNs bærekraftsmål forpliktet seg til å redusere klimautslipp. Vi skal være i front for miljø, anstendig arbeid og bærekraftig forbruk. Transportsektoren står for noen av de største klimautslippene. Skal vi møte de enorme miljøutfordringene vi står overfor, er det avgjørende med store satsinger på kollektivtrafikk og miljøvennlig varetransport.

Kollektivtrafikk handler både om miljø og framkommelighet. De store byene i Norge sliter med helseskadelige konsentrasjoner av gasser og partikler i luften. Samtidig blir bilparken stadig større. Bedre kollektivtilbud vil bidra til å redusere miljøbelastninger lokalt og globalt. Bedre kapasitetsutnyttelse reduserer trafikkvolumet, og dermed den totale miljøbelastningen. Tilbud og pris må bli så bra der det er mulig at de aller fleste velger kollektive løsninger.

Jernbane er en av de mest energieffektive transportformer som finnes. Elektriske tog er dessuten det eneste transportmiddelet som frakter folk og gods over lengre avstander uten direkte utslipp av klimagasser. Målet må være at bruken av toget øker både for person og godstrafikk i hele landet.

HK krever:

- Økt satsing på kollektiv transport både nasjonalt og regionalt
- Kraftig utbygging og oppgradering av kollektivtilbudet
- Et godt og rimelig kollektivtilbud med rabatter for ungdom opp til 25 år, elever, lærlinger, uføre, pensjonister og studenter
- Styrking av jernbanenettet og utvidelse med dobbeltspor og høyhastighetsbaner mellom de store byene
- Flere insentiver som legger til rette for mindre bilbruk i pressområdene

Ivaretar forslagene:

342, 357, 360, 375, 376, 378

Endringsforslag oversendt red kom:

Forbundsstyrets forslag til uttalelser, Endringsforslag #1186 (Til redaksjonskomiteen)

ID 64, Pål Julius Skogholt, Region Nord-Norge

Grønn samferdsel

Tillegg siste avsnitt

Dessverre har vi ikke et landsdekkende jernbanenett i Norge. Den nordligste delen av landet har ikke jernbane. Ei storsatsing på jernbane må innebære ei videre utbygging av jernbanenettet.

Tillegg fjerde kulepunkt

Styrking av jernbanenettet og utvidelse med dobbeltspor og høyhastighetsbaner mellom de store byene og som dekker større deler av landet

Forbundsstyrets forslag til uttalelser, Endringsforslag #1228 (Til redaksjonskomiteen)

ID 221, Hans Jørgen Kile, Region Agder og Rogaland

Innspill til forbundsstyret uttalelse Grønn Samferdsel

Ber om at uttalelse sendes redaksjons komiteen, og at dette taes med i tillegg: "Hensynet til miljøet må være gjennomgripende i alt vi gjør. HK skal jobbe for et klimanøytralt samfunn og har som intensjon at bærekraft skal bli konkurransekraft, og på den måten se alle positive følger klimaregnskapet medfører. HK vil at sykkelveinettet i og rundt de store byene skal forbedres. Overskriften bes endres til Klimanøytralt samfunn - bærekraft må bli konkurransekraft!

Redaksjonskomiteens innstilling:

Forslag #1186 ivaretas ved følgende tilføyning på siste setning, siste avsnitt: i hele landet.

Forslag #1228 ivaretas i siste kulepunkt.

Stans okkupasjonen av Palestina og Vest-Sahara

Et folks rett til selvstyre er et grunnleggende prinsipp. Likevel pågår det ulovlige okkupasjoner av store nasjoner, stater og folkegrupper. Fremmede makters undertrykkelse av hele befolkninger må motarbeides med politiske og ikke-voldelige midler. Israels okkupasjon av Palestina og Marokkos okkupasjon av Vest-Sahara er eksempler på dette.

Siden 1967 har palestinerne levd under israelsk okkupasjon. På tross av store fordømmelser fra verdenssamfunnet fortsetter Israel å annektere nye landområder i Palestina med stor militær makt. Parallelt utsettes befolkningen for stadig nye overgrep gjennom blodige militære angrep, blokader og segregering. I dag bor det 760 000 ulovlige bosettere på Vestbredden, noe som er et tydelig tegn på at Israel stadig velger ekspansjon og okkupasjon fremfor fred og forsoning.

Vest-Sahara har vært okkupert av Marokko siden 1975. Marokko regner landet som sitt, til tross for at både FN og Haag-domstolen har støttet Saharawiene i deres krav om et selvstendig Vest-Sahara. Okkupasjonen har ført 160 000 mennesker på flukt, og mange lever under svært dårlige forhold i flyktningeleirer i nabolandet Algerie. Til tross for at over 100 FN-resolusjoner krever selvbestemmelse for folket i Vest-Sahara, har den avtalte folkeavstemmingen blitt stoppet gjentatte ganger de siste 24 årene.

Manglende politisk vilje til handling lar okkupasjonsmaktene fortsette sine overgrep mot store folkegrupper. Fagbevegelsen som en fredsbevegelse har lange tradisjoner for solidaritet med svake og undertrykte grupper. Vi må stille tydelige krav til norske myndigheter om å legge større press på okkupantene.

HK krever:

- Gjennomføring av folkeavstemning i Vest-Sahara med støtte fra FN
- Anerkjennelse av Palestina som selvstendig stat med fullverdig FN-medlemskap
- At norske myndigheter tar tydelig avstand fra ulovlige okkupasjoner, krigshandlinger og menneskerettighetsbrudd
- At oljefondet avslutter sine investeringer i selskaper som utnytter ressurser på bekostning av den okkuperte befolkningen
- Et fritt og uavhengig Palestina og Vest-Sahara

Redaksjonskomiteens innstilling:

Uttalelsen tiltredes.

Søndag – en annerledes dag

HK mener søndagen har en egen verdi og vil bevare den som en annerledes dag. Dette utfordres av aktører som ønsker stadig mer liberalisering av åpnings- og arbeidstider. Den blåblå regjeringen fremmet forslag om en generell adgang til søndagsåpne butikker, men møtte bred motstand og måtte skrinlegge forslaget.

I Norge har vi allerede noen av Europas lengste åpningstider. Samtidig er de varehandelsansatte unntatt arbeidsmiljølovens bestemmelser om natt-, søn- og helgedagsarbeid. Kjøpesentrene og de store kjedene dikterer åpningstider og arbeidstider i mye større grad enn tidligere, og de ansatte tvinges til å jobbe stadig senere kvelder.

I januar 2016 foreslo arbeidstidsutvalget en såkalt utvidet frivillighetsadgang for de ansatte å arbeide på søndager. Realiteten er at de ansatte vil oppleve økt press fra arbeidsgiver, og sier ja til å jobbe flere søndager i frykt for å miste fremtidige vakter. Nå har regjeringen oppnevnt et utvalg som skal utrede spørsmålet om søndagsåpne butikker frem mot høsten 2017. Dette vil bety en mer faktaorientert og kunnskapsbasert tilnærming til spørsmålet, noe HK lenge har etterlyst. HK vil verne om annerledesdagen og samtidig sikre arbeidsplassene i handelsnæringen gjennom en helhetlig politikk for Norges største sysselsetter i privat sektor.

HK krever:

- At søndag fortsatt skal være felles fridag
- At de ansatte i varehandelen skal inn under arbeidsmiljølovens bestemmelser om vern mot natt- og søn-, og helgedagsarbeid
- Bedre håndheving og strengere sanksjoner for brudd på loven om helligdagsfred
- Jobbe mot ytterligere søndagsåpning av butikker

Redaksjonskomiteens innstilling:

Uttalelsen tiltredes.

Sterkere satsing på yrkesfag og fagskoler

Alle må få lik rett og mulighet til utdanning. Aldri har flere tatt høyere utdanning enn nå, men en utfordring er at det utdannes stadig flere mastere enn mestere. I følge Statistisk sentralbyrå vil det være et overskudd på 6000 personer med mastergrad i 2030. Samtidig vil vi få et kritisk underskudd av fagarbeidere på en rekke felter. Vi ønsker å styrke støtten til fagbrevutdanningen.

For å møte arbeidslivets behov for flere arbeidstakere med fagbrev, må det satses bredere på yrkesfag i videregående skole. Karriereveiledningen i skolen må styrkes gjennom bedre orientering om ulike yrkesveier og utdanningsløp. Statusen til yrkesfagene må heves. Det gjøres best ved å anerkjenne kompetansen og behovet for fagarbeidere. Vi mener denne oppgaven gjøres best gjennom en offentlig og ikke-kommersiell aktør hvor tilskuddene kommer elevene til gode i stedet for private aktørers utbytte.

Lovfestet rett til læreplass er viktig for å sikre at flest mulig fullfører utdanningsløpet sitt. Både offentlige og private aktører bør forpliktes til å ta inn lærlinger i større grad, og lærebedriftene må få tett oppfølging underveis.

De store dagligvarekjedene gjennomfører i dag internskoleringer blant egne ansatte. Disse kjedeskolene gir ingen formell kompetanse, og bør i større grad knyttes opp mot yrkesfagutdanningen innenfor salgsfaget. Dette vil gi de ansatte kompetanse som enklere kan dokumenteres i forbindelse med jobbskifter.

Teknologiutvikling, det grønne skiftet og framvekst av nye næringer stiller større krav til mobilitet og omstillingsevne. For å møte denne utviklingen må vi satse på økt tilgang til etter- og videreutdanning gjennom fagskolene. Fagskolen må anerkjennes som høyere yrkesfaglig utdanning og som en viktig institusjon for livslang læring. Samtidig er det viktig å lette overgangen mellom yrkesliv, høyskoler, universiteter og fagskoler. Utdanningsinstitusjonene må bli bedre på realkompetansevurdering, og det må opprettes flere Y-veier som øker mobiliteten for yrkesaktive.

HK krever

- Lovfestet rett til lærlingplass
- En økning i antall læreplasser
- Formalisering av kjedeskolene gjennom tettere tilknytning til yrkesfaglig utdanning
- Opprettelse av flere Y-veier til høyere utdanning og lettere overganger mellom yrkesliv og utdanningsløp
- Større tilgang og satsing på fagskoler som høyere yrkesfaglig utdanning

Endringsforslag oversendt red kom:

Forbundsstyrets forslag til uttalelser, Endringsforslag #1187 (Til redaksjonskomiteen)

ID 64, Pål Julius Skogholt, Region Nord-Norge

Sterkere satsing på yrkesfag og fagskoler

Forslag nytt kulepunkt

Forsøk med andre opplæringsloven enn 2+2 modellen der elevene raskere kommer ut i arbeidslivet i kombinasjon med opplæring på skolen.

Redaksjonskomiteens innstilling:

Forslag #1187 avvises, da ulike løp allerede praktiseres og forsøkes, blant annet gjennom HKs engasjement i fleksibelt opplæringsløp i varehandelen i Telemark kommune.